WIKIPEDIA
Enciclopedia liberă

Lista domnilor Țării Românești

De la Wikipedia, enciclopedia liberă

Aceasta este o **listă a domnilor Ţării Româneşti**, de la prima menţiune a unui regim politic medieval situat între Carpaţii Meridionali şi fluviul Dunărea, până la unirea cu Moldova în 1859, care a dus la crearea României.

Stăpânirea dinastică este greu de atribuit, având în vedere definiția tradițională liberă a familiei conducătoare. În principiu, prinții erau aleși din orice ramură a familiei, inclusiv fiii bastarzi ai unui domnitor anterior, fiind definiți ca os de domn, „de măduvă voievod”, sau ca având eregie, „ereditate ” (din latinescul *hereditas*); instituțiile însărcinate cu alegerea, dominate de boieri, aveau grade fluctuante de influență. Sistemul în sine a fost contestat de uzurpatori și a devenit învechit odată cu epoca fanariotă, când conducătorii au fost numiţi de sultanii otomani; între 1821 şi 1878 (data independenţei României) au fost puse în practică diverse sisteme care îmbină alegerea și numirea. Domnitorii valahi, ca și domnitorii moldoveni, purtau titlurile de voievod („duce”) sau/și hospodar („domn, stăpân”); când se scria în română se folosea termenul Domn (din latinescul *dominus*).

Majoritatea conducătorilor nu au folosit forma numelui cu care sunt citaţi, iar mulţi au folosit mai mult de o formă a numelui lor; în unele cazuri, domnitorul a fost menţionat doar în surse străine. Numele complete sunt fie versiuni moderne, fie cele bazate pe menţiuni în diverse cronici.

Listă

Dinastia Basarabilor

Portret	Nume	Familie	Domnie
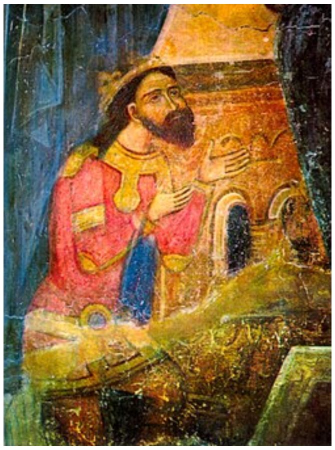	**Basarab I** „Întemeietorul”	Basarab	1310–1352
	Nicolae Alexandru		1352–1364
	Vladislav I		1364–1377

	Radu I		1377–1383
	Dan I	Basarab-Dănești	1383–1386
	Mircea I „cel Bătrân”	Basarab	1386–1394
	Vlad I „Uzurpatorul”	Basarab-Dănești	1394–1397
	Mircea I „cel Bătrân”	Basarab	1397–1418

	Mihail I		1418–1420
	Radu al II-lea „Praznaglava”		1420–1422
	Dan al II-lea	Basarab-Dănești	1422–1426
	Radu al II-lea „Praznaglava”	Basarab	1426–1427
	Dan al II-lea	Basarab-Dănești	1427–1431
	Alexandru I Aldea	Basarab	1431–1436
	Vlad al II-lea „Dracul”	Basarab-Drăculești	1436–1442
	Mircea al II-lea „cel Tânăr”		1442–1442
	Basarab al II-lea	Basarab-Dănești	1442–1443

	Vlad al II-lea „Dracul”	Basarab-Drăculești	1443-1447
	Mircea al II-lea „cel Tânăr”		1446–1447
	Vladislav al II-lea	Basarab-Dănești	1447–1448
	Vlad al III-lea „Țepeș”	Basarab-Drăculești	1448
	Vladislav al II-lea	Basarab-Dănești	1448–1456

	Vlad al III-lea „Țepeș”	Basarab-Drăculești	1456–1462
	Radu al III-lea „cel Frumos”		1462–1473
	Basarab al III-lea Laiotă „cel Bătrân”	Basarab-Dănești	1473
	Radu al III-lea „cel Frumos”	Basarab-Drăculești	1473–1474

	Basarab al III-lea Laiotă „cel Bătrân”	Basarab-Dănești	1474
	Radu al III-lea „cel Frumos”	Basarab-Drăculești	1474
	Basarab al III-lea Laiotă „cel Bătrân”	Basarab-Dănești	1474–1474
	Radu al III-lea „cel Frumos”	Basarab-Drăculești	1474–1475

	Basarab al III-lea Laiotă „cel Bătrân”	Basarab-Dănești	1475–1476
	Vlad al III-lea „Țepeș”	Basarab-Drăculești	1476
	Basarab al III-lea Laiotă „cel Bătrân”	Basarab-Dănești	1476–1477
	Basarab al IV-lea „cel Tânăr Țepeluș”		1477–1481
	Mircea al III-lea „Dracul”	Basarab-Drăculești	1481
	Vlad al IV-lea „Călugărul”		1481
	Basarab al IV-lea „cel Tânăr Țepeluș”	Basarab-Dănești	1481–1482

	Vlad al IV-lea „Călugărul”		1482–1495
	Radu al IV-lea „cel Mare”	Basarab-Drăculești	1495–1508
	Mihnea I „cel Rău”		1508–1509
	Mircea al III-lea „Dracul”		1509–1510
	Vlad al V-lea „cel Tânăr”		1510–1512

Dinastia Craioveștilor

Portret	Nume	Familie	Domnie
	Neagoe Basarab al V-lea	Craiovești	1512–1521
	Teodosie (Doamna Despina regentă)		1521–1522

Dinastia Basarabilor (din nou)

<table>
<tr><th>Portret</th><th>Nume</th><th>Familie</th><th>Domnie</th></tr>
<tr><td> </td><td>Radu al V-lea „de la Afumați”</td><td>Basarab-Drăculești</td><td>1522–1523</td></tr>
<tr><td></td><td>Vladislav al III-lea</td><td>Basarab-Dănești</td><td>1523</td></tr>
<tr><td></td><td>Radu al IV-lea Bădica</td><td rowspan="2">Basarab-Drăculești</td><td>1523–1524</td></tr>
<tr><td> </td><td>Radu al V-lea „de la Afumați”</td><td>1524</td></tr>
<tr><td></td><td>Vladislav al III-lea</td><td>Basarab-Dănești</td><td>1524</td></tr>
<tr><td> </td><td>Radu al V-lea „de la Afumați”</td><td>Basarab-Drăculești</td><td>1524–1525</td></tr>
<tr><td></td><td>Vladislav al III-lea</td><td>Basarab-Dănești</td><td>1525</td></tr>
</table>

	Radu al V-lea „de la Afumați”	Basarab-Drăculești	1525–1529
	Basarab al VI-lea		1529
	Moise	Basarab-Dănești	1529–1530
	Vlad al VI-lea „Înecatul”	Basarab-Drăculești	1530–1532
	Vlad al VII-lea Vintilă „de la Slatina”		1532–1535

	Radu al VII-lea Paisie		1535–1545
	Mircea al VII-lea „Ciobanul”		1545–1552
	Radu al VIII-lea Ilie „Haidăul”		1552–1553

	Mircea al VII-lea „Ciobanul”		1553–1554
	Pătrașcu „cel Bun”		1554–1558

	Mircea al VII-lea „Ciobanul”		1558–1559
	Petru I „cel Tânăr” (Doamna Chiajna regentă până în 1564)		1559–1568
	Alexandru al II-lea Mircea		1568–1574
	Vintilă		1574

	Alexandru al II-lea Mircea		1574–1577
	Mihnea al II-lea „Turcitul” (Doamna Ecaterina regentă)		1574–1583
	Petru al II-lea „Cercel”		1583–1585

	Mihnea al II-lea „Turcitul”		1585–1591

Diverse dinastii

Portret	Nume	Familie	Domnie
	Ștefan „Surdul”	Mușat	1591–1592
	Alexandru al III-lea „cel Rău”		1592–1593
	Mihai Viteazul	Basarab-Drăculești	1593–1600
	Nicolae Pătrașcu		1599–1600
	Simion Movilă	Movilă	1600–1601

	Radu al IX-lea Mihnea	Basarab-Drăculești	1601–1602
	Simion Movilă	Movilă	1602
	Radu al X-lea Șerban	Craiovești	1602–1610
	Radu al IX-lea Mihnea	Basarab-Drăculești	1611

	Radu al X-lea Șerban	Craiovești	1611
	Radu al IX-lea Mihnea	Basarab-Drăculești	1611–1616
	Gavril Movilă	Movilă	1616
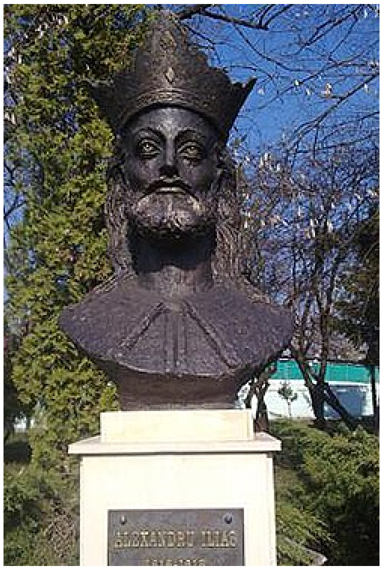	**Alexandru al IV-lea Iliaș**	Mușat	1616–1618
	Gavril Movilă	Movilă	1618–1620
	Radu al IX-lea Mihnea	Basarab-Drăculești	1620–1623
	Alexandru al V-lea „Coconul”		1623–1627

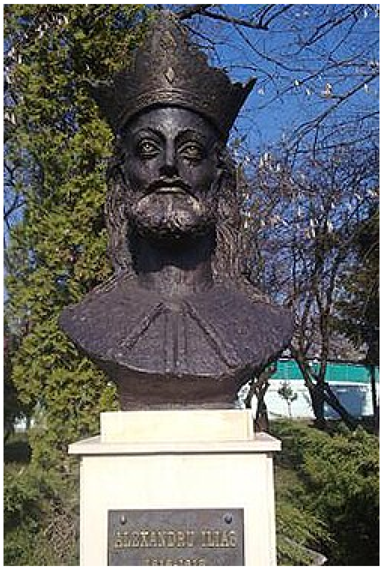	**Alexandru al IV-lea Iliaș**	Mușat	1627–1629
	Leon Tomșa		1629–1632
	Radu al XI-lea Iliaș	Mușat	1632
	Matei Basarab	Brâncovenești	1632–1654

	Constantin Șerban	Craiovești	1654–1658
	Mihnea al III-lea Radu	Basarab-Drăculești	1658–1659

Stăpânirea pre-fanariotă

Portret	Nume	Familie	Domnie
	Gheorghe Ghica	Ghica	1659–1660
	Grigore I Ghica		1660–1664
	Radu Leon		1664–1669

	Antonie „din Popești”		1669–1672
	Grigore I Ghica	Ghica	1672–1673

	Gheorghe Duca	Ducas	1673–1678
	Șerban Cantacuzino	Cantacuzino	1678–1688
	Constantin Brâncoveanu	Brâncovenești	1688–1714

	Ștefan Cantacuzino	Cantacuzino	1714–1715

Stăpânirea fanariotă

Portret	Nume	Familie	Domnie
	Nicolae Mavrocordat	Mavrocordat	1715–1716
	– Ocupație Habsburgică		1716
	Ioan Mavrocordat		1716–1719
	Nicolae Mavrocordat	Mavrocordat	1719–1730
	Constantin Mavrocordat		1730

	Mihai Racoviță	Racoviță	1730–1731
	Constantin Mavrocordat	Mavrocordat	1731–1733
	Grigore al II-lea Ghica	Ghica	1733–1735

	Constantin Mavrocordat	Mavrocordat	1735–1741
	Mihai Racoviță	Racoviță	1741–1744
	Constantin Mavrocordat	Mavrocordat	1744–1748

	Grigore al II-lea Ghica	Ghica	1748–1752
	Matei Ghica		1752–1753
	Constantin Racoviță	Racoviță	1753–1756
	Constantin Mavrocordat	Mavrocordat	1756–1758

	Scarlat Grigore Ghica	Ghica	1758–1761
	Constantin Mavrocordat	Mavrocordat	1761–1763
	Constantin Racoviță	Racoviță	1763–1764
	Ștefan Racoviță		1764–1765
	Scarlat Grigore Ghica	Ghica	1765–1766
	Alexandru Scarlat Ghica		1766–1768
	– Ocupație rusească		1768

	Grigore al III-lea Ghica	Ghica	1768–1769
	– Ocupație rusească		1769–1770
	Manole Giani Ruset	Rosetti	1770–1771
	Alexandru Ipsilanti	Ipsilanti	1774–1782
	Nicolae Caragea	Caragea	1782–1783

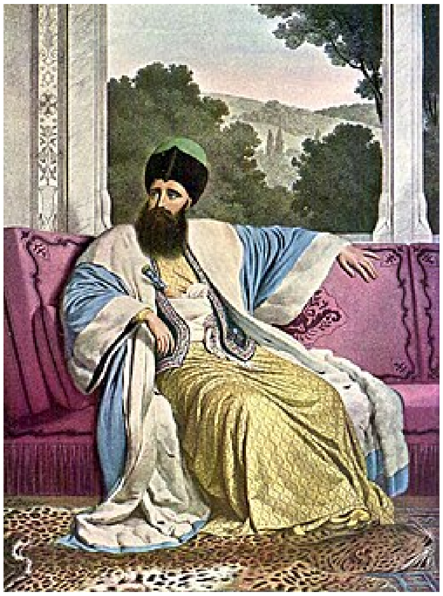	**Mihai Suțu**	Suțu	1783–1786
	Nicolae Mavrogheni	Mavrogheni	1786–1789
	– Ocupație Habsburgică		1789–1790
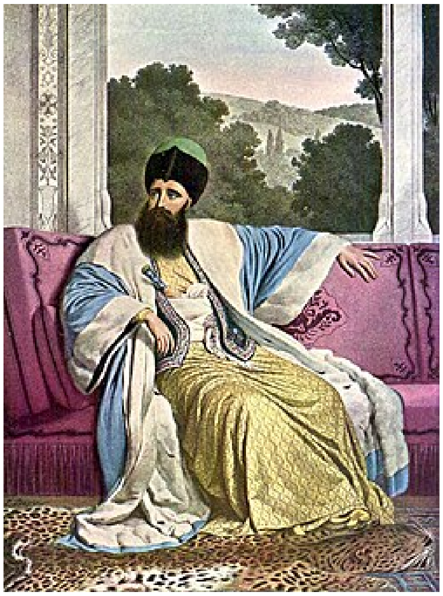	**Mihai Suțu**	Suțu	1791–1793

	Alexandru Moruzi	Moruzi	1793–1796
	Alexandru Ipsilanti	Ipsilanti	1796–1797
	Constantin Hangerli	Hangerli	1797–1799

	Alexandru Moruzi	Moruzi	1799–1801
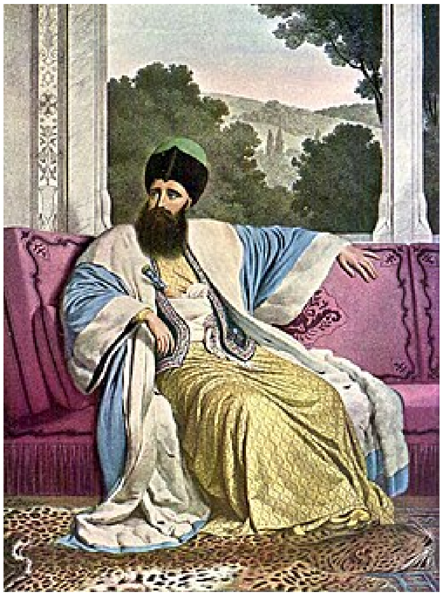	**Mihai Suțu**	Suțu	1801–1802
	Alexandru Suțu		1802

	Constantin Ipsilanti	Ipsilanti	1802–1806
	– Ocupație rusească		1806–1812
	Ioan Caragea	Caragea	1812–1818
	– Caimacam: Grigore Brâncoveanu, alături de Barbu Văcărescu, Grigore Ghica și Samurcaș		1818
	Alexandru Suțu	Suțu	1818–1821

Perioada post-fanariotă

Portret	Nume	Familie	Domnie
	Scarlat Callimachi	Callimachi	1821
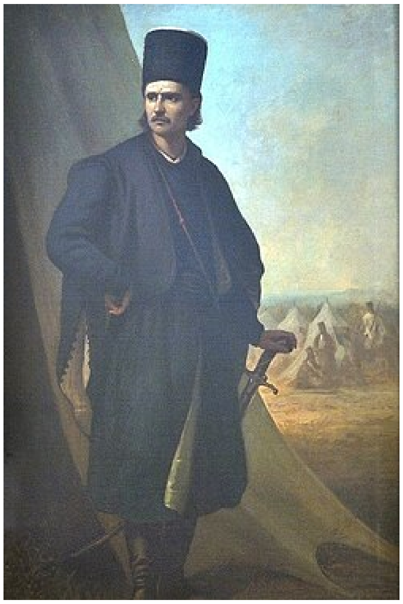	**Tudor Vladimirescu**		1821
	Grigore al IV-lea Ghica	Ghica	1822–1828
	– Ocupație rusească		1828–1834

	Alexandru Dimitrie Ghica	Ghica	1834–1842
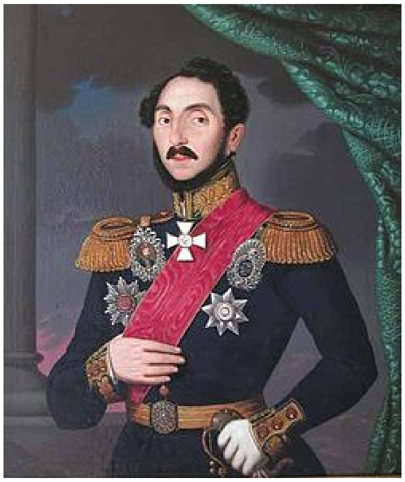	**Gheorghe Bibescu**	Bibescu	1842–1848
	– Guvernul Provizoriu		1848
	– Locotenența domnească: Christian Tell, Ion Heliade Rădulescu, Nicolae Golescu		1848
	– Ocupație rusească și otomană		1848–1851
	Caimacam: Constantin Cantacuzino		1848
	Barbu Știrbei	Știrbei	1848–1853
	– Ocupație rusească		1853–1854
	– Ocupație otomană		1854

	– Ocupație austriacă		1854–1856
	Barbu Știrbei	Știrbei	1854–1856
	Caimacam: Alexandru Dimitrie Ghica		1856–1858
	Caimacam: Ioan Manu, Emanoil Băleanu, Ioan Al. Filipescu		1858–1859
	Alexandru Ioan Cuza		1859–1862

Principatele Unite Române

Portret	Nume	Familie	Domnie
	Alexandru Ioan Cuza		1862–1866
	Carol de Hohenzollern-Sigmaringen	Hohenzollern-Sigmaringen	1866–1881
Pentru conducătorii următori, vedeți **Regii României**.			

Bibliografie

- Constantin Rezachevici, *Cronologia domnilor din Țara Românească și Moldova a. 1324–1881*, Volumul I, Editura Enciclopedică, 2001
- Ioan Scurtu, Ion Alexandrescu, Ion Bulei, Ion Mamina, *Enciclopedia de istorie a României*, Editura Meronia, București, 2001

Lectură suplimentară

- Ștefan Grigorescu, *Domnitorii și arhiereii Țării Românești. Ctitoriile și mormintele lor*, Editura Cuvântul Vieții a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București, 2009
- Pompiliu Tudoran, *Domnii trecătoare, domnitori uitați*, Editura Facla, 1983
- Radu Popescu, Constantin Filipescu, *Istoriile domnilor Țării Romînești*, Editura Academiei Republicii Populare Romîne, 1963

Legături externe

- Materiale media legate de **Domnii Țării Românești (https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Princes_of_Wallachia?uselang=ro)** la Wikimedia Commons
- Basarabii (http://www.ghyka.org/Histoire/Basarab.pdf)

Adus de la https://ro.wikipedia.org/w/index.php?title=Lista_domnilor_Țării_Românești&oldid=16886948